

## فهرست

- سپاسگزاری ..... ۱
- سخنی با مخاطب ..... ۳
- کوته‌نوشت‌ها ..... ۱۱
- نشانه‌ها ..... ۱۵
- برابر انگلیسی اصطلاحات فنی ..... ۱۷

### پیش‌گفتار

- یادمان بیستون، پیشینه پژوهش و روش کار ..... ۲۰
- جغرافیای کوه بیستون ..... ۲۰
- کوه بیستون ..... ۲۰
- نگاره/نقش بر جسته‌های بیستون ..... ۲۱
- کتیبه بیستون ..... ۲۲
- خرده‌کتیبه‌ها ..... ۲۴
- محتوای کتیبه بیستون ..... ۲۵
- مراحل ساخت یادمان بیستون ..... ۲۷
- ویژگی تحریرها ..... ۲۸
- ویژگی‌های تحریر ایلامی ..... ۲۸
- بنیان تحریر ایلامی ..... ۲۹
- پیشینه پژوهش ..... ۳۰
- تحریر فارسی باستان ..... ۳۱
- تحریر بابلی ..... ۳۲

## هشت      تحریر ایلامی کتیبه داریوش بزرگ در بیستون

- ۳۲ ..... تحریر آرامی
- ۳۲ ..... تحریر ایلامی
- ۳۳ ..... روش کار
- ۳۳ ..... دستور زبان
- ۳۳ ..... حرف‌نویسی
- ۳۵ ..... آوانویسی
- ۳۵ ..... ترجمه
- ۳۶ ..... مقابله با تحریرهای فارسی باستان، بابلی و آرامی
- ۳۸ ..... نام‌های خاص
- ۳۹ ..... یادداشت‌ها
- ۴۰ ..... واژه‌نامه

## بخش یکم

- ۴۴ ..... دستور زبان ایلامی هخامنشی
- ۴۴ ..... ۱. در آمد
- ۴۴ ..... ۱.۱. ایلام
- ۴۵ ..... ۱.۲. خط‌های زبان ایلامی
- ۴۷ ..... ۱.۳. دوره‌های زبان ایلامی
- ۴۹ ..... ۱.۴. تبارشناسی زبان ایلامی
- ۴۹ ..... ۲. آواشناسی
- ۵۰ ..... ۲.۱. همخوان‌ها
- ۵۲ ..... ۲.۲. واکه‌ها
- ۵۳ ..... ۲.۳. تکیه
- ۵۳ ..... ۳. صرف
- ۵۴ ..... ۳.۱. اسم
- ۵۷ ..... ۳.۲. حالت
- ۵۷ ..... ۳.۳. صفت
- ۵۸ ..... ۳.۴. ضمیر
- ۶۷ ..... ۳.۵. فعل
- ۸۳ ..... ۳.۶. قید

## فهرست نه

- ۳.۷. عدد ..... ۸۴
- ۳.۸. حرف ندا ..... ۸۵
۴. نحو ..... ۸۵
- ۴.۱. آرایش واژگانی و رده‌شناسی ..... ۸۶
- ۴.۲. مطابقه ..... ۸۷
- ۴.۳. مطابقه برای اسم‌های خویشاوندی ..... ۸۹
- ۴.۴. شمار ..... ۹۰
- ۴.۵. حروف اضافهٔ پسایند و پیشایند ..... ۹۰
- ۴.۶. ضمیر بازگشتی ..... ۹۳
- ۴.۷. ادات نفی و نهی ..... ۹۵
- ۴.۸. حرف ربط ..... ۹۵
- ۴.۹. بند/جملهٔ پیرو ..... ۹۶
- ۴.۱۰. نقل قول مستقیم ..... ۹۸

## بخش دوم

حرف‌نویسی، ترجمه و اختلاف تحریرها ..... ۱۰۲

ستون نخست ..... ۱۰۲

### درآمد

تبارنامه و القاب (بند ۱-۲)

مشروعیت زمینی پادشاهی (بند ۳-۴)

مشروعیت آسمانی پادشاهی (بند ۵)

مردمان/سرزمین‌های فرمانبردار (بند ۶-۷)

سیاست و خوی شاهانه (بند ۸)

مشروعیت آسمانی پادشاهی (بند ۹)

### شرح وقایع

ماجرای کمبوجیه پسر کورش، برادرش پردیه و شورش گوماتهٔ مغ (= پردیهٔ

دروغین) (بند ۱۰-۱۳)

بازپس گرفتن پادشاهی و بازگرداندن آن به سامان پیش از گوماته (۱۳-۱۵)

شورش «آشینه» ایلامی در ایلام و «ندیتبیل» بابلی در بابل و سرکوب

ایشان (بند ۱۶-۲۰)

ستون دوم ۱۱۴

مردمانی که در غیاب داریوش، هنگامی که در بابل است، بروی می‌شوند (بند ۲۱)  
 شورش «مَرتیئه» پارسی در ایلام و سرکوب او (بند ۲۲-۲۳)  
 شورش «پُرورتیش» مادی در ماد و سرکوب او (بند ۲۴-۲۵)  
 شورش چندبارهٔ آرمینان و سرکوب ایشان (بند ۲۶-۳۰)  
 بازتاختن پُرورتیش مادی برابر داریوش در ماد و شکست او (بند ۳۱-۳۲)  
 شورش «زِشَنَتَکمه» آسگرتی و سرکوب او (بند ۳۳-۳۴)  
 شورش پارتیان و گرگانیان پیرو پُرورتیش و سرکوب ایشان (بند ۳۵-۳۷)  
 شورش مرویان به سرکردگی «پراده» مروی و سرکوب ایشان (بند ۳۸-۳۹)

ستون سوم ۱۲۵

شورش «ویشداته» پارسی، در پارس و پیروان او در رنج و سرکوب  
 ایشان (بند ۴۰-۴۸)  
 شورش دوبارهٔ بابلیان به سرکردگی «اَرَکَه» آرمنی و سرکوب ایشان (بند ۴۹-۵۱)

فرود

بازشمردن نام، تبار و دروغِ نُه شاه دروغین (بند ۵۲-۵۳)  
 دروغ علت همهٔ شورش‌ها (بند ۵۴)  
 اندرز به شاه آینده (بند ۵۵)  
 فراخواندن آیندگان به باور کتیبه و فاش کردن آن (بند ۵۶-۶۱)  
 انجام همهٔ شاهکارها در یک سال و به کوشش آهوره‌مزدا (بند ۶۲)  
 دادگری و راستی داریوش یاری خدایان را برای او همراه آورده است (بند ۶۳)  
 اندرز دوباره به شاه آینده (بند ۶۴)  
 فراخواندن آیندگان به پادن کتیبه و پیکره‌ها (بند ۶۵-۶۷)  
 هم‌پیمانان و یاران داریوش در سرکوب گوماته (بند ۶۸-۶۹)

DBL ۱۴۱

افزودن تحریر فارسی باستان و فرستادن متن کتیبه میان مردمان (بند ۷۰)

خرده کتیبه‌ها ۱۴۱

تبارنامه و القاب (a)

برشمردن نام، تبار و دروغ هر شاه دروغین (معرفی پیکره‌ها) (b-k)

## فهرست یازده

### بخش سوم

یادداشت‌ها ..... ۱۴۶

### بخش چهارم

واژه‌نامه ..... ۲۱۰

### بخش پنجم

فهرست منابع ..... ۲۴۶

چکیده ..... ۲۶۱

Abstract ..... ۲۶۲